

CULTURES

El jaciment lluçanenc de Puig Ciutat treu per primer cop restes humanes

► L'excavació en un edifici datat del segle I aC va desenterrar un esquelet sota una biga carbonitzada

REDACCIÓ MANRESA

La campanya d'excavacions del jaciment de Puig Ciutat, a la localitat lluçanenca d'Oristà (Osona), es va acabar el cap de setmana passat amb la localització de restes humanes com a principal troballa. Una fita inèdita en un projecte arqueològic que està centrat en l'època romana tardo-republicana (segle I aC).

Lequip d'especialistes que porta els treballs al jaciment va tenir en aquesta ocasió el suport de nou estudiants de la Universitat d'Edimburg (Escòcia). La campanya que va començar el 15 de juliol es va centrar en continuar excavant l'edifici de planta rectangular localitzat en campanyes anteriors gràcies a la prospecció geofísica. Fins el moment, s'havia intervingut en dues estances situades al nord, mentre que en aquesta ocasió es va estendre l'àrea de treball cap al sud.

En els darrers anys, les descobertes fetes pels arqueòlegs en el jaciment romà de 5 hectàrees donaven informació sobre la destrucció patida per la ciutat per culpa de la batalla lliurada entre les tropes de Juli Cèsar i les de Gneu Pompeu. Les excavacions havien fet visibles restes d'incendis, d'enderroc d'edificis i d'ossos d'animals dels quals es veia que no havien estat morts per a l'alimentació. No obstant això, fins ara no

Les visites guiades van apropar el jaciment a la ciutadania

havia emergit cap resta humana, un fet insòlit si es parteix de la base que una ciutat sotmesa de forma violenta era difícil que hagués quedat buida d'habitants.

Per tant, els arqueòlegs creien que era qüestió de temps que apareguessin les restes humanes, una fita que va tenir lloc dimecres passat. Sota una biga carbonitzada, van aparèixer restes d'un esquelet: fins ara, s'han pogut extreure el crani, la cama i un braç. L'endemà dijous, s'havia de continuar desenterrant l'esquelet, però el mal temps ho va impedir, i aquesta part de la feina per a la qual es farà necessària la intervenció

d'un arqueòleg antropòleg es durà a terme més endavant.

Un cop s'hagi excavat tot el cos, s'analitzarà per saber si va morir abans de l'incendi o per culpa del foc. I s'estudiaran els ossos per identificar-ne el gènere i l'edat. Altres informacions que proporcionaran les tècniques que es fan servir avui dia en l'arqueologia seran l'origen de la persona en qüestió (de procedència itàlica o local) i l'alimentació que aquesta duia.

Les excavacions també han fet possible trobar materials com ceràmica d'ús quotidià: restes d'olles, plats o vaixel·la de taula, d'origen iber o d'importació, que

Marques de les restes trobades

procedien de la península itàlica (ceràmica campaniana). Durant la campanya s'han localitzat utensilis bèl·lics, com projectils de fona fets de plom i restes d'una punta de projectil de catapulta.

Visita guiada al jaciment

Un centenar de persones van participar diumenge en la visita guiada a Puig Ciutat que van dur a terme tres arqueòlegs, per tal d'explicar a la ciutadania els treballs que s'hi fan. La jornada va començar amb la caminada des d'Oristà i La Torre d'Oristà fins al jaciment.

Els assistents van poder conèixer les particularitats de Puig Ciu-

Punt de fricció en la lluita entre Gneu Pompeu i Juli Cèsar

► El jaciment de Puig Ciutat treu a la llum un assentament romà de l'època republicana que segurament va acollir una guarnició militar assaltada i destruïda durant el segle I aC en el context de la guerra civil que van lliurar Juli Cèsar i els partidaris de Gneu Pompeu (49-45 aC). Cèsar tenia el control de les Gàl·lies i Pompeu sobre bona part de les Hispànies, i les regions controlades pel senat romà també es van posicionar a favor de Pompeu. Any rere any, les excavacions permeten conèixer millor què va passar en aquest punt del lluçanès.

tat i les descobertes que s'hi han fet aquest juliol. D'aquesta manera, els participants en la visita van poder veure tant la zona de l'edifici romà que s'està excavant com el lloc on es va localitzar l'esquelet humà i els espais on es van desenterrar, des de la ceràmica fins als projectils de fona i una sivella.

Un altre element d'interès van ser les explicacions sobre les tecnologies que fa servir l'arqueologia actualment, com la prospecció geofísica. Els concurrents també van conèixer els materials de guerra trobats al jaciment i les tècniques d'assetjament i assalt que es feien servir.

«L'Assumpció» del pintor Viladomat marxa del museu i torna a la Seu

► L'obra ha estat quatre anys exposada al Comarcal de Manresa i des d'ahir ja es pot veure a la basílica

REDACCIÓ MANRESA

El quadre d'Antoni Viladomat (1678-1755) *Assumpció de la Mare de Déu amb tots els Sants* va tornar ahir al seu emplaçament original de la basílica de la Seu de Manresa, després que hagi estat quatre anys exposat al Museu Comarcal de la capital bagenca. La peça, de 3,5 x 2 metres, està considerada una de les grans creacions de l'exponent més destacat del barroc pictòric català, i s'hi representa l'Assumpció de Maria, amb els apòstols observant el miracle al voltant de la seva tomba. En el pla superior, hi ha la Cort Celestial amb la Santíssima Trinitat esperant per rebre-la.

Datada entre 1728 i 1750, l'obra s'ubica a sobre del sepulcre del Canonge Mulet, al costat de l'entrada al baptisteri. Fa quatre anys, el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya va entomar els treballs de rehabilitació de la peça, finançats per l'Ajuntament de Manresa i la Generalitat.

Els experts van fer una neteja a fons, van canviar vernís per oxidació i van suturar els estrips de la tela. El conveni pel qual les administracions es feien càrrec de la restauració va implicar la cessió temporal de l'obra durant anys al museu, un període que es va prorrogar durant dos anys més.

El dimecres 28 d'agost, en el marc de la Festa Major de Manresa, Francesc Miralpeix, gran especialista de l'obra de Viladomat, pronunciarà la conferència *Una obra mestra del barroc a Catalunya*. L'acte s'iniciarà a les 20 h i tindrà lloc davant mateix del quadre.

El quadre de Viladomat va tornar ahir a la seva ubicació original a l'interior de la basílica de la Seu

BASÍLICA DE SANTA MARIA DE LA SEU